

Kommerskollegium
Enheten för tullunionen
Maria Liungman
Box 6803
113 86 STOCKHOLM

2005-10-13

EU:s erbjudande om tullförmåner för de minst utvecklade länderna, Everything But Arms (EBA)

Dnr: 100-561-05
Datum: 2005-09-28

På rubricerade remiss vill Textilimportörerna dels lämna några allmänna synpunkter, dels i möjligaste mån försöka besvara frågorna:

Undertecknad var på Sida häromdagen och lyssnade på seminariet "Kan handel skapa välstånd?". Då kom vi in på EBA, och jag konstaterade att det nog heter Everything But Arms eftersom vapen för militärt bruk redan är tullfria. Från podiet kontrade man då med att det snarare borde heta Everything But Arms and Legs, eftersom EBA inte innehåller någon förmån på tjänsteområdet, vilket kan vara lika viktigt för många MUL som varuexport, kanske viktigare om tillfälle gavs. Vidare ansåg podiet att EBA lika gärna kunde stå för Everything But Agriculture. Gemensamt för den här illustrerade driften med Lamy's skrytvals EBA, är att den innehåller viktig kritik av EBA.

Förmånerna som basunerats ut med horn, som skulle kunna fälla Jerikos murar på nytt, har betytt väldigt lite. EU slår sig för bröstet och skryter om hur mycket man importerar från MUL, men det beror endast på att de man jämför sig med är ännu sämre, d.v.s. USA och Japan i första hand. EBA har i stort sett inte betytt något på jordbruksområdet. EU skyddar fortfarande italiensk risodling. Det är patetiskt. EBA betydde inget som helst för varuimporten, och villkoren för MUL förbättrades inte. EBA innehöll inget på tjänsteområdet. För Lamy et consortes har det hela tiden varit mycket viktigare att se till att på så många sätt som möjligt sätta käppar i hjulet för Kinas tygexport än att hjälpa MUL exportera kläder till EU. Det är därför preferensursprungsreglerna ser ut som de gör. EBA har som denna remiss indikerar inte ökat importen från MUL, men det var aldrig meningen att den skulle ge något annat resultat än det vi fått. Den som tror något annat är mer än lovligt naiv.

Många av frågorna i remissen är direkt riktade till företag och vissa av dem kan endast företag svara på. Vi anser att urvalet av företag är för smalt. Vi tycker att många fler av Textilimportörernas medlemmar samt några importörer av skor, sportutrustningar och möbler

skulle tillfrågas. Fler mindre företag med omsättning på mindre än 100 miljoner borde också få frågorna. De skulle kunna få lämna sina svar vid telefonintervjuer.

Nedan följer våra svar på frågorna i remissen. När det gäller frågorna till företag så svarar vi som vi tror att en genomsnittlig klädimportör skulle göra.

1. Ja, den andel vi betalar tull för är större än den andel vi inte betalar tull för. Vi betalar tull för alla kläder som sytts i ett land, men vars tyg tillverkats i ett annat. Det innebär att stora länder med en integrerad industri och med egna råvaror, som Indien och Kina, har större möjligheter att utnyttja GSP. Kina tillåts inte utnyttja GSP, men systemet gynnar stora länder med en mer diversifierad industristruktur relativt små länder. Sri Lanka är ett bra exempel på ett i ursprungsregelhänseende missgynnadt land, eftersom man inte har någon textilindustri att tala om - endast konfektionsindustri.

2. Ja, vi känner till det, men vi köper endast varor från ett MUL, Bangladesh. Det som skulle göra att vi köpte mer varor där vore en ändring av ursprungsreglerna i enlighet med vad Textilimportörerna har tjatat om i ett decennium. En bearbetning ska vara nog för preferensursprung liksom för ickepreferensursprung.

3. Vi köper sedan länge kläder kvotfritt och tullfritt från de länder som förra året blev medlemmar i EU samt från Turkiet. Vi gillade särskilt det paneuropeiska ursprungskumulationssystemet, som ju innebär att en bearbetning ger preferensursprung. Var det systemet bra för de länder som skulle och ska bli medlemmar i EU så är det väl bra för MUL? Att insatsvaror med ursprung i EU får användas i MUL, och att det ger preferensursprung är inte en meningsfull regel. Importen av skjortor från Madagaskar vore möjlig endast om också tyget som används vore billigt. Annars blir skjortan för dyr ändå i konkurrens med den kinesiska, belagd med max-tull, så kallad MFN-tull. Vadå mest gynnad nation?

4. Se svaret fråga 2.

5. Ja, om vi är hundra procentigt säkra på ursprunget. Vi drabbades av den s.k. Bangladesh-incidenten som innebar att vi fick betala tull för tre år gammal import. Riskerna i systemet är alldeles för stora. De nya aviserade preferensursprungsreglerna och de nya skrivningarna i tullkodexen flyttar tillbaka positionerna så att importörens risk åter ökar. Därför måste det vara en mycket stor tullförmån för att vi ska ta den större risken. De nya reglerna som tvingar oss att ta reda på vår leverantörs kalkyl, det enda som är hemligt hos honom, kommer i än större utsträckning än de nuvarande tvåstegsursprungsreglerna att ge negativa incitament att utnyttja GSP i någon form.

Det finns från vår utgångspunkt inga fördelar med EBA eller GSP. Vi vill ha lika villkor vid import från så många länder som möjligt. Vi vill ha entydiga regler och regler som ger en likformig konkurrens. Preferenssystem ska vara utformade så att de ger stor export från länder och MUL, men det är inget som importörer efterfrågar. Vi kan leva utan något som helst preferenssystem. Det gör vi ju också i praktiken eftersom vi huvudsakligen importerar från Kina. Vi åker aldrig till ett land och handlar varor för att det har en viss sorts preferenser utan för att de har bra varor till bra priser, priser som kanske blir ytterligare attraktiva om det finns en bra preferens som ger en stor skillnad i importpris. Men för att ta exemplet Bangladesh så var det under hela MFA-eran kvotfritt, och det utnyttjades för en konfektionsindustrisatsning, som skulle ha blivit ännu mer lyckad om ursprungsreglerna tillåtit preferens även vid användning av kinesiska, taiwanesiska och koreanska vävda tyger.

6. En bearbetning ska ge preferensursprung. Enklare hantering av Form A. Ett vanligt ursprungsintyg av samma typ som används vid ickepreferensiell import borde räcka. Avskaffa importörens risk att behöva betala tull, tulltillägg och böter eller värre långt efter att importen skett. Länder som låter sig bli vändskivor borde i stället straffas med att bli av med sin preferens under några år.

7. Nej, varför skulle vi vara det? Preferenser skall vara löpande och gälla under lång eller mycket lång tid. Det ger möjligheter till den satsning som Bangladesh förste president Raman gjorde tillsammans med sin vän den sydkoreanske presidenten Park. (Han gjorde en del gott alltså, den förkättrade Park).

8. Se tidigare svar. Men de svårigheter vi upplever i praktiken från dag till dag är säkert inget emot vad som kommer när vi får nya ursprungsbestämmelser om hittills kända förslag ligger nära vad som verkligen kommer.

9. Preferensurholkning är ett reellt problem men det är inte i första hand preferenser som skapar konkurrenskraft i ett land. Om så vore fallet skulle Kina inte exportera en enda pinal. Men för att preferenser skall vara tilltalande så måste det handla om i storleksordningen minst 10 procentenheters tullnedsättning, som det nu är på textilvaror och konfektionerade varor.

Denna fråga blir ett problem om man väntar med att göra andra förbättringar av GSP, särskilt vad gäller ursprungsreglerna. Textilimportörerna ansåg redan för tio år sedan att man skulle forcera GSP för att få igång en ekonomisk utveckling i god tid innan alla tullar var avskaffade. För tio år sedan med ett 20-årsperspektiv. Så det protektionistiska spåret för att mota en preferensurholkning är otänkbart för oss.

I stället för att slå vakt mot preferensurholkning ska maximala tullsänkningar genomföras, men det är viktigt att få med u-länderna på dem, för det skulle ge MUL chansen att exportera till sina närmaknader. Det skulle ge mer handel och vara lättare för MUL att klara av än att utnyttja GSP. Preferensurholkning får aldrig tillåtas att bli ett argument mot tullsänkningar. Klargör för MUL att om tio år kommer alla industrivarutullar att vara avskaffade i alla utvecklade länder och i alla u-länder, låt oss säga, som inte är MUL eller har rätt att få GSP+. Det låter inte som ett hot, eller hur, utan som en möjlighet, men då är det viktigt att inte göra Doha till en antiutvecklingsrunda genom att mot bättre vetande låta u-länderna slippa undan samma (och förhoppningsvis stora) tullsänkningar som industriländerna.

10. EBA är snålt, präglas av översitteri (vapenhandel är endast till för vita som inte avlåter vådaskott) och EBA har till och med en postkolonial imperialistisk släng i och med det.

Den viktigaste praktiska betydelse EBA haft är att handelsministrar och biståndsministrar för församlingar med tindrade och tårfyllda ögon kunnat utgjuta sig om den oerhörda godhet mot MUL som präglar de goda politikerna med den franske socialisten Pascal Lamy i spetsen i EU.

Med vänlig hälsning

TEXTILIMPORTÖRERNA

Åke Weyler

